

بسمه تعالی

شرح درس جامعه شناسی انحرافات

(کارشناسی)

نیمسال دوم سال تحصیلی ۹۷-۹۸

دانشگاه سیستان و بلوچستان

محمد رضا حسنی (عضو هیئت علمی و استادیار گروه علوم اجتماعی دانشگاه سیستان و بلوچستان)

۱. هدف درس: هدف این درس شناخت علمی پدیده انحراف اجتماعی و بررسی مسائل مربوط می باشد که شامل:

۱- بررسی توصیفی پدیده انحراف اجتماعی، انواع و ابعاد آن و تعیین و تبیین نسبت این مفهوم با مفاهیم مشابه

۲- طرح و بحث تئوری های مهم انحرافات اجتماعی

۳- بررسی و تحقیق در مورد انحرافات اجتماعی ایران و ارزیابی تئوری های انحرافات با توجه به مسائل موجود

۴. منابع درس: کتابهایی که مطالعه آنها ضروری است:

۱- حبیب احمدی (۱۳۹۱): جامعه شناسی انحرافات، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها، چاپ پنجم، مکان

نشر: تهران.

کتابهایی که مطالعه آنها توصیه می شود:

۱- فریده ممتاز (۱۳۸۷): انحرافات اجتماعی، تهران، شرکت سهامی انتشار، ویرایش اول، چاپ سوم

۲- ارال راینگتن و مارتین واینرگ (۱۳۸۹): رویکرد های نظری هفتگانه در بررسی مسائل اجتماعی، ترجمه رحمت الله صدیق

سروسنایی، ویرایش اول، چاپ چهارم

۳- فرانک بی. ولیلمز و ماری لین دی. مک شین (۱۳۹۱): نظریه های جرم شناسی، ترجمه دکتر حمیدرضا ملک محمدی، تهران: چاپ

چهارم

منابع دیگر بر حسب نیاز معرفی خواهند شد. از دانشجویان عزیز انتظار می رود که منابع تعیین شده برای هر جلسه را قبل از برگزاری جلسه مطالعه

نمایند تا برای بحث های کلاس آمادگی لازم را داشته باشند.

۳. نحوه ارزشیابی:

۱- حضور و غیاب: حضور و غیاب در اول هر جلسه انجام خواهد شد و انتظار می رود که دانشجویان در اول جلسه و بدون تأخیر

حاضر باشند. غیبت بیش از حد مجاز منجر به محرومیت از امتحان خواهد بود و لازم است دانشجویان بطور فعال در بحث های

کلاس شرکت جویند و مطالعات خود از منابع مربوطه را در این بحث ها ارائه دهند. ضمناً به حضور مرتب و مشارکت فعال و

مبتنی بر مطالعات زمینه ای نمره ای منظور خواهد شد. ۲ نمره درس به این کار اختصاص خواهد داشت.

۲- کار عملی: هر دانشجو به انتخاب خود در مورد یکی از موضوعات پیشنهاد شده مطالعه و مقاله ای را تهیه و ارائه خواهد نمود.

هدف از این کار آشنا شدن نسبتاً عمیق دانشجویان با یک مسئله اجتماعی و بکار بردن تئوری ها و نظریات مطروحه در حوزه

انحرافات است. جزئیات این کار عملی بعداً شرح داده خواهد شد. ۲ نمره درس به کار عملی اختصاص خواهد داشت.

۳- نظم و انضباط: از دانشجو انتظار می رود نظم و انضباط کلاسی را مرااعات کرده، به آداب اجتماعی پایبند بوده و به قوانین و هنجرهای دانشگاه احترام بگذارد. ۲ نمره به رعایت آداب و قوانین دانشگاه اختصاص خواهد یافت.

۴- امتحان: امتحان درس شامل همه مطالبی خواهد بود که در منابع و در کلاس مورد بحث قرار گرفته اند و سوالات آن تشریحی خواهند بود. ۱۴ نمره درس نیز به امتحان پایان ترم اختصاص خواهد داشت.

۴. برنامه مقدماتی کلاس:

جلسه	موضوع	منابع لازم برای مطالعه
اول	معرفی درس و برنامه ریزی	جامعه شناسی انحرافات
دوم	کلیات، تعاریف مفهومی، فلمرو و پیشینه جامعه شناسی انحرافات (deviance)	جامعه شناسی انحرافات
سوم	شوری های زیست شناختی و روانشناسی انحراف (Psychological Perspectives and Biological Perspectives and)	جامعه شناسی انحرافات
چهارم	شوری های کلاسیک (choice and Routine Activities	جامعه شناسی انحرافات
پنجم	شوری های ساختار اجتماعی (Disorganization, Anomie and Subcultural	جامعه شناسی انحرافات
ششم	شوری های ساختار اجتماعی (Disorganization, Anomie and Subcultural	جامعه شناسی انحرافات
هفتم	شوری های ساختار اجتماعی (Disorganization, Anomie and Subcultural	جامعه شناسی انحرافات
هشتم	Social Control, Differential Association/Social Learning and Labeling	جامعه شناسی انحرافات
نهم	Social Control, Differential Association/Social Learning and Labeling	جامعه شناسی انحرافات
دهم	Social Control, Differential Association/Social Learning and Labeling	جامعه شناسی انحرافات
یازدهم	نظریه های سیزد (Power Control, Feminism)	جامعه شناسی انحرافات
دوازدهم	نظریه های سیزد (Power Control, Feminism)	جامعه شناسی انحرافات
سیزدهم	نظریه های سیزد (Power Control, Feminism)	جامعه شناسی انحرافات

بسمه تعالی

شرح درس جامعه شناسی انحرافات

نیمسال دوم سال تحصیلی ۹۷-۹۸

دانشگاه سیستان و بلوچستان

درباره کار تحقیقی درس

همانطور که در کلاس اعلام گردیده هر یک از دانشجویان می باید یک کار تحقیقی در رابطه با درس جامعه شناسی انحرافات انجام دهن. کار تحقیقی لازم است در زمینه یکی از مسائل اجتماعی باشد. موضوعات پیشنهادی برای کار تحقیقی به شرح زیر می باشد که هر یک از دانشجویان طبق علاقه خود می تواند یکی از آنها را انتخاب کند.

- ۱ اعتیاد
- ۲ طلاق
- ۳ سرفت
- ۴ خودکشی
- ۵ خشونت خانگی
- ۶ فرار از منزل
- ۷ کودک آزاری
- ۸ وندالیسم (خرابکاری)

کار تحقیقی، از نوع توصیفی و استنادی خواهد بود و انتظار می رود دانشجو، پس از انتخاب موضوع، به کتب و منابع لازم مراجعه (مراجهعه به کتابخانه، اینترنت و سایت های مربوطه) و پس از جمع آوری مطالب، آنها را در فرمت مقاله تحقیقی تدوین و تنظیم کند. نحوه نگارش کار تحقیقی بدین شرح خواهد بود:

عنوان: (به عنوان مثال) بررسی آسیب اعتیاد

یان مسئله: اشاره به موضوع، توضیح فضای مفهومی و ضرورت مسئله (در این قسمت لازم است «مسئله اجتماعی» با مراجعه به کتب و منابع تعریف شود و دلیل یا دلایل مسئله آمیز بودن موضوع (مثالاً اعتیاد) تبیین شود).

چارچوب نظری: در این قسمت لازم است نظریه های مرتبط با مسئله تحقیق به ترتیب و به صورت دقیق، مستند و جامع بیان شود. استفاده از جداول، نمودارها و اشکال برای ارائه بهتر مطالب توصیه می شود. برخی از نظریات لازم برای چارچوب نظری تحقیق به شرح زیر می باشد.

- ۱ اعتیاد: نظریه فشار (مرتن)، نظریه فرصلت های افتراقی (کلوارد و اهلین)، نظریه تضاد، نظریه های کنترل، یادگیری اجتماعی، برچسب زنی
- ۲ طلاق: بی سازمانی اجتماعی، نظریه مبادله

- ۳ سرقت: نظریه آنومی، بی سازمانی اجتماعی، نظریه فشار، نظریه فرصت های افتراقی، نظریه تضاد، نظریه خشی سازی، نظریه های کنترل، یادگیری اجتماعی، برچسب زنی
- ۴ خودکشی: نظریه دورکیم، بی سازمانی اجتماعی، نظریه فشار، نظریه تضاد، نظریه خشی سازی، نظریه کنترل-قدرت (هاگان)
- ۵ خشونت خانگی: نظریه مسراشمیت (مردانگی و جرم)، نظریه تضاد، نظریه منابع، نظریه های مردسالاری، نظریه نقش جنسیتی
- ۶ فرار از منزل: نظریه کنترل-قدرت (هاگان)، نظریه جامعه پذیری اولیه، نظریه کودک پروری (بامریند)، نظریه توسعه-خطر، نظریه سرمایه اجتماعی، تئوری مبادله
- ۷ کودک آزاری: نظریه های فرهنگی، نظریه های ساختاری اجتماعی، نظریه بوم شناسی اجتماعی
- ۸ وندالیسم (خرابکاری): آلبرت کوهن (پسران بزهکار)، نظریه مسراشمیت (مردانگی و جرم)، نظریه خشی سازی، نظریه یادگیری

توجه داشته باشد که چون اطلاعات جمع آوری شده بیشتر از منابع موجود و دست دوم خواهد بود، باید دقیقاً اصول استناد به منابع رعایت شود.
بهتر است حجم مقاله حدود ۱۵ صفحه A4 باشد.

توجه: مقاله تحقیقی یا باید به صورت دست نویس بوده و خوش خط و خوانا باشد و یا به صورت تایپ شده باشد

لازم به یادآوری است که آخرین مهلت تحويل کار تحقیقی، پایان ترم خواهد بود و به مقالاتی که بعد از آخرین جلسه ترم تحصیلی ارایه گردند، به هیچ عنوان نمره ای تعلق نخواهد گرفت.